

1. Historiek

In 1999 werd de Wetenschappelijke Raad van de Stichting Integratie Gehandicapten (momenteel kortweg 'Sig') verzocht om samen te werken met Nederlandse wetenschappers aan een Vlaamse aanpassing van de Groningse Ontwikkelingsschalen. Het daarop volgend overleg met externe deskundigen maakte al snel duidelijk dat er in Vlaanderen een grote nood bestond aan een platform met betrekking tot alle aspecten van testconstructie, testrevisie en testgebruik.

Dit idee werd in een informeel overleg met de toenmalige Centrale voor Studie- en Beroepsoriëntering (CSBO, nu VCLB) uitgewerkt. Zoveel mogelijk instellingen, centra en personen die zich bezighouden met diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening werden aangeschreven om samen een platform rond deze diagnostiek te vormen.

In september 1999 sloegen vertegenwoordigers van deze instellingen en centra de handen in elkaar en het Vlaams Forum voor Diagnostiek was werkelijkheid geworden. In oktober 2000 werd het informele VFD omgevormd tot de v.z.w. "*Vlaams Forum voor Diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening*" (Belgisch Staatsblad 2/8/01). Op 18 mei 2004 werden de statuten gewijzigd door de Algemene Vergadering, zoals voorzien in de nieuwe wet op de v.z.w.'s.

De leden van het VFD zijn vertegenwoordigers van de verschillende universiteiten en hogescholen, van de centra voor leerlingenbegeleiding, van de centra voor geestelijke gezondheidszorg, van de centra voor ambulante revalidatie en consultatiebureaus voor gehandicapten en van de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

2. Doelstellingen

De v.z.w. VFD heeft tot doel kwaliteitsvolle diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening in Vlaanderen te bevorderen. Haar prioritaire initiatieven liggen op het vlak van:

- Inventariseren van de noden in de verschillende sectoren m.b.t. het instrumentarium en het gebruik ervan
- Het bevorderen en bepleiten van samenwerking tussen alle actoren die aan de noden kunnen voldoen
- Adviseren, bevorderen en bewaken van oordeelkundig gebruik van het diagnostisch instrumentarium
- Ter beschikking staan van opleidingen, beroepsverenigingen en alle andere betrokkenen
- Een aanspreekpunt zijn voor overheid en uitgeverijen
- De maatschappij sensibiliseren voor en informeren over evoluties op het vlak van diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening

3. Voorziene activiteiten voor 2015

- Verder opvolgen van het Vlaams Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) en mogelijkheden tot samenwerking onderzoeken: oa. aangeven van problematieken en noden
- Verder opvolgen van de samenwerking met Pearson en deze vorm van samenwerking uitbreiden naar andere testuitgeverijen
- Onderhouden van de website
- Organiseren van een symposium in het najaar van 2015 om de bekendheid en continuïteit van het VFD te bevorderen.

De stand van zaken wat de realisatie van deze objectieven betreft, wordt in het volgende hoofdstuk besproken.

4. Activiteiten

4.1 Raad van Bestuur

In 2015 vergaderde de Raad van Bestuur op 9 maart 2015. Voor de inhoud van de bespreking en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Verdere formele vergaderingen werden niet gehouden. De Raad van Bestuur bleef via mail en telefoon contact onderhouden en een aantal bestuursleden zaten geregeld samen via aparte werkgroepen bijv. voor overleg met testuitgeverij Pearson, onderhouden van de VFD-website, voorbereidingen van het VFD-symposium, overleg n.a.v. gewijzigd voorzitterschap, ...

4.2 Algemene Vergadering

De vereniging hield haar Statutaire Algemene Vergadering op 9 maart 2015. 20 leden waren aanwezig, 18 leden hebben zich verontschuldigd, waarvan er 5 een volmacht meegegeven hebben. Voor de inhoud van de besprekingen en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Geïnteresseerde leden zijn ook steeds welkom op de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de meesten doen dat ook.

4.3 Uitbreiding van de vereniging/vervanging leden en functies

In 2015 is een belangrijke bestuursfunctie gewijzigd. Op de raad van bestuur en algemene vergadering van 9 maart 2015 kondigde Jan Scheiris aan dat hij het voorzitterschap van het VFD zou neerleggen en inwisselen voor een lidmaatschap van de algemene vergadering.

De reden hiervoor is tweeledig. Het VFD heeft er in zeer belangrijke mate toe bijgedragen dat er in Vlaanderen een Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) werd opgericht, mét, weliswaar bescheiden, werkings- en personele middelen. Jan is ondervoorzitter van het KCD en vindt dit niet verenigbaar met het voorzitterschap van het VFD. Het is immers belangrijk dat het VFD een vrije rol in het diagnostisch landschap kan blijven spelen, ook t.a.v. het KCD. Mede door de oprichting van het KCD, maar ook door een verandering in zijn professionele activiteiten drie jaar geleden, zal hij niet meer de nodige tijd en aandacht kunnen besteden aan het VFD.

Op basis van een voorzittersprofiel dat op dd 8 juni 2015 is verspreid naar alle leden, stelde Mark Schittekatte zich kandidaat om het VFD voortaan te willen 'voorzitten'. Via mail is het CV en de motivatiefbrief van Mark Schittekatte verspreid naar alle leden. Conform onze statuten is de voorzitter verkozen door de Raad van Bestuur:

- Raad van Bestuur (op basis van ledenlijst 2014):
 - Voor: 11 van 17 bestuurders (18 – Mark Schittekatte zelf)
 - Tegen: geen

Iedereen die op de kandidatuur van Mark Schittekatte reageerde, had enkel positieve commentaren en dat was meteen ook de meerderheid van de raad van bestuur. Hieruit blijkt dat de kandidatuur van Mark Schittekatte door iedereen gedragen wordt. Op 7 oktober 2015 is Mark Schittekatte dan officieel verkozen tot de nieuwe voorzitter van het VFD.

In juli 2015 liet Herman Van Hove weten ontslag te nemen als VFD-er wegens pensionering.

4.4 Afgevaardigd bestuur

Sinds de opstart van het *Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek* (zie uitleg in onderstaande paragraaf), is het VFD toe aan het herbekijken van zijn doelstellingen en positionering. Een "*VFD afgevaardigd bestuur*" is in 2015 in het leven geroepen en brainstormde hierover in november en december. Volgende leden waren hierbij betrokken: Mark Schittekatte (nieuwe voorzitter), Jan Scheiris (oudvoorzitter), Veerle Decaluwé (Secretaris), Stefaan Jonniaux (Penningmeester), Veerle Briers, Miet Craeynest, Sylvie Van Houtvink en Kris Velghe. Elke VFD-lid is op dit overleg welkom!

4.5 Opvolgen van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek

Ook in 2015 was het VFD betrokken bij het opvolgen van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) en het onderzoeken van de mogelijkheden tot samenwerking met het KCD (www.kwaliteitscentrumdiagnostiek.be). Vooral Jan Scheiris en Stefaan Jonniaux, beiden medeoprichters van het Kwaliteitscentrum en tevens ook lid van de Raad van Bestuur van het Kwaliteitscentrum, hebben op regelmatig basis overleg gehad met Laurent Bursens (gepensioneerd administrateur-generaal van het VAPH) en Sofie De Smet (Vlaamse departement Welzijn en Gezondheid) en de twee onderzoeksmedewerkers van het KCD, m.n. Julie De Ganck (coördinator) en Nathalie Schouppe (wetenschappelijk medewerker).

Naast Jan en Stefaan zijn volgende VFD-leden tevens huidige leden van het KCD:

- Kathrine Goffart (Vlaams Platform van Verwijzende Instanties voor Personen met een Handicap)
- Ilse Noens (Associatie KU Leuven)
- Karine Verschueren (Associatie KU Leuven)
- Peter Theuns (Universitaire Associatie Brussel)
- Herbert Roeyers (Associatie Universiteit Gent)

Conform de doelstellingen van het KCD, zal het KCD voortaan dienen als centraal aanspreekpunt voor vragen vanuit bijv. testuitgeverijen zoals Pearson (bv. inzake kwaliteitsbeoordelingen van nieuwe of vernieuwde uitgaven van diagnostische instrumenten) en om deze in samenwerking met alle voorhanden zijnde deskundigen te beantwoorden. Het voordeel voor het KCD om bij dergelijke kwesties als 'draaischijf' te fungeren, is dat het zich op die manier duidelijker kan profileren t.a.v. het werkveld door dit op een directe en zichtbare wijze van nut te zijn. Voor het VFD is het voordelig omdat het zo in deze zijn netwerk optimaler kan gebruiken en er een 'officiële' partner bij krijgt om de kwaliteit van diagnostiek en diagnostische instrumenten in Vlaanderen te waarborgen. Voor de gebruikers, ontwikkelaars en producenten is het evident om te werken met één aanspreekpunt. Deze afspraak is in overleg gebeurd en vanuit het VFD zijn er geen fundamentele bezwaren dat het KCD de rol van centraal aanspreekpunt en 'verdeler' op zich neemt.

4.6 Overleg met Testuitgeverij Pearson

Ook in 2015 hebben onze voorzitter en secretaris, samen met verschillende leden van het VFD, meermaals overleg gehad met de testuitgeverij Pearson, via enkele formele vergaderingen (oa. Vlaamse normen van de Bayley-III, WISC-V - zie ook paragraaf 4.7), en contacten via telefoon en mail. Via dit overleg is het VFD op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en revisie van diagnostische instrumenten die Pearson op de Vlaamse markt brengt. Verder is de basis gelegd voor een overleg (in januari 2016 gepland) over de gewenste steekproeftrekking bij Vlaamse normeringen. De relevante variabelen en de techniek van continue normering worden onder de loep genomen. Deze vorm van samenwerking moet ook nog uitbreiden naar andere testuitgeverijen.

4.7 WISC-V project

N.a.v. de Nederlandse adaptatie en Vlaamse normering van de WISC-V is er op regelmatige basis overleg geweest met Pearson. Verschillende leden vanuit de hogescholen Toegepaste Psychologie en universiteiten FPPW (maar ook COS en UZA) kwamen samen om de onderzoekssamenwerking met Pearson na te gaan en uit te voeren (o.a. met de VFD-ers Annemie Bos, Veerle Briers, Walter Magez, Kathleen Omeij, Mark Schittekatte, Isabel Vandemaële en Sylvie van Houtvinck). De besprekingen rond mogelijke afnames, randvoorwaarden en return voor de opleidingsinstituten zijn onderhandeld en alle afspraken zijn in een projectovereenkomst vastgelegd. De dataverzameling in kader van de

try-out is eind 2015 afgewerkt, met een 80-tal afnames verzameld via HOWEST, VIVES & de VUB. Pearson bestempelde de gemiddelde kwaliteit van de testafnames als “uitstekend”. De verzamelde “try out – data” laten toe passende conclusies te trekken voor de definitieve normeringsversie. Onze nieuwe voorzitter en Annemie Bos zitten binnenkort aan tafel met Pearson, om de laatste knopen door te hakken op het vlak van de “beste” items om scoreverschillen tussen Nederland en Vlaanderen én ook culturele bias zo veel mogelijk te vermijden. Ondertussen zijn de CLB-directeurs van de onderscheiden onderwijsnetten ingelicht over het project en zijn ze aangesproken met het verzoek tot medewerking, met positief gevolg.

4.8 VFD - Symposium

Een werkgroep binnen het VFD stelde zich kandidaat om het symposium in 2015 te organiseren: Veerle Briers, Eva Casteur, Miet Craeynest, Ann Degezelle, Els Pauwels en Kris Velghe. Deze leden werkten intensief mee aan de voorbereidingen en/of het realiseren van deze studiedag.

Op 13 november 2015 vond het VFD-symposium plaats onder de titel: *‘Diagnostiek is (en blijft) een kunst. Over opportuniteiten en bedreigingen, nieuwe trends en positionering in een veranderend landschap.’* (Locatie: Guislain Instituut te Gent). Aan deze studiedag namen 166 geïnteresseerden deel (inclusief 28 sprekers/medewerkers).

Verschillende leden van het VFD waren tevens ook spreker op deze studiedag oa. Jan Scheiris, Mark Schittekatte, Veerle Briers, Miet Craeynest, Johan David, Kathleen Omeij, Els Pauwels. (Voor het volledige programma, zie bijlage). De presentaties van de meeste sprekers zullen binnenkort te vinden op onze website. Daarnaast werden ook twee externe krachten via Els Pauwels aangetrokken: voor het ontwerp van de brochure/flyer werd beroep gedaan op Inge Pauwels, voor de administratieve opvolging op Femke Puelings.

We konden daarnaast beroep doen op volgende sponsors: Boom Test Uitgevers, Vital Health Software, Telepsy en Hogrefe. Naast sponsorstands was er een vormingsmarkt waarop we volgende deelnemers konden verwelkomen: stand van Fabia/ GTB /VDAB, een stand van Thomas More en een stand van Howest.

Onze welgemeende dank gaat dan ook uit naar dit team en aan iedereen die geholpen heeft om van dit symposium een succes te maken!

4.9 Website

Binnen het VFD vormen Veerle Briers, Sylvie Van Houtvinck en Kris Velghe een werkgroep om de website up-to-date te houden. De website werd zo goed mogelijk up-to-date gehouden. In functie van het symposium werd er actief aan de slag gegaan met de website: aankondiging en inschrijving van de studiedag gebeurde via de webstek.

4.10 OLB-project (OnderwijsLoopbaanBegeleiding)

Een update rond het OLB-project werd op de Raad van Bestuur van 2015 gebracht. Ondertussen is een vierde meetmoment op komst; meer dan 570 leerlingen worden opnieuw (nu vooral 5de jaars S.O.!) bevraagd over hun motivatie, studiekeuze etc. In Caleidoscoop verschijnt binnen enkele maanden een themanummer geheel gewijd aan dit project.

5 **Perspectieven voor 2016:**

Voorstellen om het..

- Verder opvolgen van het Vlaams Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) en mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken: oa. aangeven van problematieken en noden
- Verder opvolgen van de samenwerking met Pearson en deze vorm van samenwerking uitbreiden naar andere testuitgeverijen
- Verder uitvoeren van het WISC-V project
- Onderhouden van de website. De werkgroep wil ervoor zorgen dat de website van het VFD interactiever en nog meer actueel informatief zal zijn
- Updaten van de statuten
- Realiseren van een zesmaandelijkse “VFD-nieuwsbrief”
- Samenkomen met een afgevaardigd bestuur op regelmatige basis (3 X per jaar) om polshoogte te houden van relevante evoluties in Vlaanderen en mogelijk passende initiatieven en/of acties te ondernemen.